

Рецензия, написана от член на научно жури,
за придобиване на образователна и научна степен „доктор“
в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

Рецензент: доц. д-р Здравко Георгиев Любенов, катедра
“Международни икономически отношения“ при С.А. „Д. А. Ценов“ – гр.
Свищов

Автор на дисертационния труд: редовен докторант Цзинсин Ху, докт.
№d010322289, зачислен към катедра „Международни икономически
отношения“ при С.А. „Д.А. Ценов“ – гр. Свищов

Тема на дисертационния труд: Economic and trade cooperation between
China and Bulgaria within the framework of "16+1 Cooperation" and "One Belt,
One Road" (Икономическо и търговско сътрудничество между Китай и
България в рамката на инициативите "16+1 Сътрудничество" и "Един
пояс, един път")

I. Общо представяне на дисертационния труд:

1. *предмет:* на изследването е икономическото и търговско сътрудничество между Китай и България в рамките на инициативата „Един пояс, един път“ и инициативата „16+1“;
2. *обем:* 221 страници;
3. *структура:* увод, три глави и заключение;
4. *използвана литература:* 169 източника на английски език;
5. *приложения:* нула броя.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

1. Преценка на актуалността на разработвания в дисертацията научен проблем и формулираните: предмет и обект, докторска теза, изследователски цели, задачи и методи на изследване, яснота и аргументираност на идеите, откроеност на новостите

Актуалността на темата се подчертава от следните факти. Създадените от Китай инициатива „Един пояс, един път“ и механизъм за сътрудничество

„16+1“ за страните от Централна и Източна Европа, води до задълбочаване на икономическото сътрудничество между Китай и тези държави, включително и България. Тези фактори придобиват важно значение за развитието на страната ни. От друга страна, като държава-членка на ЕС с важно геостратегическо разположение, България се очертава като една от ключовите опорни точки за Китай за насърчаване на европейската свързаност и разширяване на присъствието си на европейския пазар. Инициативата „Един пояс, един път“ обхваща около 64% от световното население и 30% от глобалната икономика. Активното участие на България в нея и използването на големия ѝ потенциал може да насърчи развитие на страната ни с помощта на китайските инвестиции и новите пазарни възможности. По този начин може да бъдат използвани съвременните тенденции на взаимодействие в глобалния индустриален и търговски модел за постигане на икономически растеж.

В литературата са разгледани различни аспекти от представената проблематика, но *липсва задълбочено изследване върху протичането на тези процеси, тенденциите и възможностите, вследствие на тях.*

В този контекст, *настоящата разработка може да се определи като едно навременно изследване, което инкорпорира в себе си както теоретичните основи, така и практико-приложните опорни точки за научно осветляване на икономическото въздействие между България и Китай в рамките на тези инициативи.*

Целта на изследването е свързана с изграждането на цялостна система за анализ на икономическото и търговско сътрудничество между Китай и България в рамките на инициативите „Един пояс, един път“ и „16+1“.

Задачите на дисертационния труд са формулирани съобразно поставената цел и са намерили своята реализация в разработката.

Основната изследователска теза е логична и насочва аналитичния фокус в изложението, за да отговори адекватно на необходимите изисквания на концептуалната част и организирания емпиричен материал.

Използваните *научни методи на изследване* са адекватни на разглежданата проблематика.

В дисертационния труд е постигната *яснота и аргументираност на идеите*. Личи недвусмислено приноса на автора.

2. Анализ на степента на разработеност на изследваната проблематика от други учени и доколко е отразено собственото отношение на автора по разглежданите въпроси

Проблематиката, засягаща икономическото и търговско сътрудничество в рамките на инициативата „Един пояс, един път“ и инициативата „16+1“, е застъпена в научните творби на много учени. Основните им достижения са отразени в дисертационния труд. Същевременно с това личи и собствената позиция на автора.

3. Мнение за обема на дисертационния труд

Обемът на дисертационния труд е достатъчен за подобен вид разработка и покрива всичките ѝ изискуеми елементи.

4. Мнение за качеството и броя на предложения илюстративен материал – схеми, графики, таблици и др.

Дисертационният труд е добре онагледен чрез широка гама от използвани средства.

5. Отношение по научната, езиковата и стиловата редакция – издържаност на научния апарат, наличие на отклонения, повторения, на логически противоречия, съразмерност на частите и т. н.

Личи прецизност при използвания научен апарат. Не се забелязват повторения, логически противоречия и несъразмерност на частите.

6. Преценка на коректността и необходимостта от статистическа обработка на емпирични данни – изчислителни процедури, значещи цифри и др.

Статистическата обработка на емпиричните данни е извършена коректно.

7. Мнение доколко кандидатът е спазил правилата на научната етика (некоректно цитиране на литературните източници, публикуване на един и същ ръкопис на различни места, плагиатство, новият проблем „copy-paste“ в научното творчество)

Авторът на дисертационния труд е спазил правилата на научната етика.

8. Мнение доколко авторефератът отразява точно и пълно труда.

Авторефератът отразява точно и пълно дисертационния труд.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

1. Съдържа ли предлаганият текст развитие на съществуващи и/или издигане на нови научни идеи и резултати с мнение за тяхната значимост

Основните научни приноси на представеното в дисертацията изследване се изразяват в следното:

➤ Систематизиране и анализиране на икономическото сътрудничество между Китай и България в рамките на инициативите „Един пояс, един път“ и „16+1“.

➤ Задълбочено количествено оценяване на еволюцията на двустранната търговска структура, сравнителните предимства на страните и вътрешноиндустриалната търговия между Китай и България в периода 2015-2023 г. с отчитане на динамичните характеристики на индустриалната допълняемост и разделението на труда.

➤ Конструирание и прилагане на структурирани гравитационни модели и модели за машинно обучение, като например Random Forest/XGBoost, и използване на инструменти за анализ, като SHAP, за идентифициране на ключови икономически, географски и институционални променливи, които влияят на двустранните търговски и инвестиционни потоци.

➤ Въз основа на резултатите от приложената методология и локализирането на взаимосвързаните индустрии се изследва потенциала за сътрудничество и се очертава рамката на нарастващото пространство за задълбочаване на търговските взаимоотношения и изграждане на взаимноизгодни вериги за създаване на стойност.

➤ Представяне и оценка на ограниченията и рисковете, и количествено определяне на въздействието на логистичните пречки, новите регламенти на ЕС и геополитическите несигурности върху разходите за задълбочаване на сътрудничеството и постигането на устойчиво развитие.

➤ Извеждане на препоръки за политики водещи до задълбочаване на сътрудничеството и разработване на оперативен път за изпълнението им.

Разработване на система от показатели за оценка, насочени към подобряване на ефективността на инфраструктурната свързаност, финансовите и институционалните връзки и изграждане на екологичен и устойчив механизъм за сътрудничество.

Дисертационния труд *доразвива идеи на изследователи в разглежданата проблематика. Наред с това личат и оригинални хрумвания.*

2. Има ли данни, че предложените идеи и резултати вече са намерили отзвук и признание в специализираната научна литература

Авторите виждания са намерили отражение в две статии и два доклада представени на научни форуми, което показва наличието на разпространение на резултатите от научното изследване.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд.

Нямам критични бележки към дисертацията. Препоръчвам на докторанта да продължи и доразвие работата по приложението на създадената от него методология.

Бих помолил автора на дисертационния труд, при защитата му, да представи накратко своето виждане за реалистичен сценарий отнасящ се до развитието на икономическото и търговско сътрудничество между Китай и България.

V. Обобщено заключение и становище.

Считам, че **формулираните цел и задачи в дисертационният труд са постигнати.** Прочитането му оставя впечатление за познаване същността на проблемите и за прилагане на научни походи при тяхното анализиране и изследване. *Разработката е завършена и отговаря на изискванията за писане на този вид научна работа, поставени в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСПБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСПБ.*

С пълна убеденост **давам своята положителна оценка за дисертационния труд** на тема: *Economic and trade cooperation between China and Bulgaria within the framework of "16+1 Cooperation" and "One Belt, One Road"*

(Икономическо и търговско сътрудничество между Китай и България в рамката на инициативите "16+1 Сътрудничество" и "Един пояс, един път") и препоръчвам на останалите уважавани членове на научното жури да гласуват за присъждане на образователно-квалификационна и научна степен „доктор” по научна специалност 05.02.10. „Световно стопанство и международни икономически отношения” на Цзинсин Ху, докт. №d010322289 – редовен докторант към катедра „Международни икономически отношения“, СА „Д. А. Ценов” – Свищов.

Дата: 05.02.2026 г.

Рецензент:

заличен подпис
осн. чл. 59
от ЗЗЛД

(доц. д-р Здравко Любенов)